

80 LET SBORU M. J. HUSA NA PERUCI

V letošním roce vzpomínají členové Náboženské obce Církve československé husitské Peruc 80. výročí postavení svého Husova sboru. Připomeňme si trochu historii husitské církve v našem městyši, známém z bájného setkání přemyslovského knížete Oldřicha a selky Boženy. Vznik naší obce lze datovat již do roku 1920. Dokladem jsou vzpomínky prvního ředitele perucké měšťanky Karla A. Kučery (1919–1926): „V červnu r. 1920 podlehl jsem agitaci a vstoupil jsem s rodinou do nově ustavené čl. církve. Hned po svém příchodu do Peruce byl jsem povolán za předsedu rady starších. V tomto poslání jsem se zúčastnil agitacních schůzí v Peruci, v Telcích, v Černochově, ve Vrbně a v Křesíně. Příslušníci církve se shromažďovali k úkonům náboženským ve škole (tělocvična, sborovna) nebo u pomníku na náměstí... Když mě příslušníci církve vinili z nesprávnosti, ohradil jsem se proti tomu. Moje odůvodnění nebylo uznáno, a proto jsem se v lednu 1924 vzdal předsednictví rady starších... Poznal jsem, že se do náboženské obce zanáší politika. Čeští socialisté pokládali novou církev za svou doménu... Na podzim toho roku jsme se

vrátili do katolické církve z příčin nejen rodinných, ale také veřejných.“ Ze vzpomínek je vidět, že politika a církve nemají být přímo spojovány. Bohužel nikdy v minulosti ani v současnosti tomu tak nebylo. Ale pokračujme dál. Náboženská obec byla více než životaschopná, když se její členové v roce 1932 rozhodli postavit si svůj vlastní sbor – malý kostelík s věží i zvonem.

V té době na Peruci vznikala nová čtvrť, zvaná Eden, a zde, na nároží „Druhé ulice“, byl za účasti mnoha občanů a vážených hostů položen základní kámen sboru. Kaple M. J. Husa byla slavnostně otevřena 6. července 1933 za účasti patriarchy ČČS Gustava Adolfa Procházky. Prvým stálým duchovním se stal bratr Josef Znamenáček, po něm bratr Vladimír Valíček. Ten pobyl na Peruci do začátku neblahé doby obsazení nedalekých Sudet, do listopadu 1938. V období německé okupace se zde vystřídalo více duchovních.

Po skončení 2. světové války nastoupil na Peruc až v září 1946 bratr farář Rudolf Slavík, jenž v naší náboženské obci i v této pro církev nelehké době vyvíjel aktivní činnost. Mimo pravidelných, hojně navštěvovaných boho-

služeb pořádal společné zájezdy za památkami naší vlasti i na místa spjatá s naší církví. Za jeho působení byla zakoupena za 58 000 Kčs od rodiny Sochorových usedlost čp. 238. Náboženská obec tak získala v blízkosti kaple fary s bytem pro faráře. V radě starších působilo mnoho pracovitých členů; za všechny jmenujme manžele Václava a Boženu Plachých. Bratra Slavíka vystřídal koncem roku 1968 libochovecký bratr farář Rudolf Malina. Mnohdy vzpomínám na jeho odvážná kázání v rozbouřené době po „návštěvě“ sprátených armád v srpnu 1968. Bratr Malina administroval naši obec do listopadu 1970, kdy ho vystřídal na krátkou dobu bratr Milan Andla a v červnu 1971 Jindřiška Cihlová. Sestra farářka na Peruci skončila v únoru 1974 a po čtyřiceti letech se k nám vrátil administrovat lounský bratr farář Josef Znamenáček. Tento zkušený duchovní udržel v době, která církvi nepřála, naši náboženskou obec v plné aktivitě až do své smrti v roce 1994. Administraci perucké obce pak převzal nový lounský farář bratr Jan Janota. I za jeho působení aktivně pracovala i přes svůj vysoký věk sestra Plachá. Po šesti letech se stal poprvé farářem naší obce Ivo Šimůnek z Radonic, s nímž začal spolupracovat bratr Kraus. Této aktivní dvojici se podařilo obnovit fasády na kapli i na farní, vznikly zde i kroužky pro mládež, které navštěvovalo několik desítek místních mladých lidí. V roce 2003 jsme slavnostně vzpomínali 70. výročí postavení kaple M. J. Husa. Bohoslužbu tehdy sloužil bratr biskup Bican s dalšími faráři z blízkých farností. Poté byla otevřena nově upravená zahrada, na kterou vysadili hosté z Německa dva stromy přátelství. Slavnost jsme zakončili posezením na dvoře fary při koncertu místní dechovky Rodáci. Bohužel, po nepřijemných rozporech odchází bratr Šimůnek do Mimoně a peruckou farnost přebírá libochovecký farář bratr Theo-

NAŠE RECENZE

Na jaře roku 2013 vydal Ústav pro studium totalitních režimů ve spolupráci s nakladatelstvím Vyšehrad práci svého mladého badatele Jana Synka *Svobodni v nesvobodě* s podtitulem *Náboženský život ve věznicích v období komunistického režimu*.

Obsáhlá publikace (256 stran) v grafickém zpracování Vladimíra Verner je přehledně členěna do devíti kapitol a opatřena fotografickou dokumentací, bibliografií i jmenným rejstříkem.

Autorovi se podařilo jasným způsobem ukázat průběh perzekuce, které byli vystaveni věřící a církve zvláště po únoru 1948, kdy se vězňice v tehdejší Československu začaly plnit politickými vězni. I přesto si však většina věřících i v těžkých podmínkách uchovávala svou víru včetně základních prvků duchovního života a dokázala ještě posilovat ostatní spoluvězně.

Zajímavý je i historický exkurs do vývoje vězeňství a náboženského života ve věznicích od habsburského mocnářství až po konec komunistického režimu. V kapitole *Církev a jejich perzekuce v komunistickém Československu* se objevuje

je jistě správná úvaha, že režim na počátku padesátých let, jež byly dobou nejkrutějšího pronásledování a věznění z náboženských důvodů, obratně využíval i určité nejednotnosti křesťanů a částečné averze mezi církvemi. Proto se také snažil římskokatolickou církev izolovat od ostatních menších náboženských sdružení a jiné církve naopak podporoval se záměrem vytvořit národní církev pod svou kontrolou, což se týkalo zvláště církvi pravoslavné a československé.

Navzdory rozsáhlým perzekucím náboženských společností a církvi se jejich činnost nepodařilo zcela omezit a utlumit ani za vězeňskými zdmi. Kněžím a věřícím ve vězení totiž nepomáhala jen víra, ale jejich silou byl také pozitivní názor na svět, na život i jeho smysl a význam. Mnozí duchovní i přes zákazy a tresty pastoračně, liturgicky i prostě lidsky nepřestávali sloužit svým bližním.

Pokud se uvězněným kněžím naskytly příležitosti pro slavení mše svaté, bez váhání této možnosti využili. Tak například v roce 1981 političtí vězni v Plzni na Borech založili šachový kroužek, na němž

pořádali tajné mše, které celebraval nynější kardinál a arcibiskup pražský Dominik Duka. Na kněze Radima Hložánka, který je sloužil ob den ve vyšetřovací vazbě, zase vzpomenu jeho tehdejší spoluvězeň Ivan Martin Jirous: „*Služební psi na dvoře vyjí a Radim slaví eucharistii. Slova písně Ó svatý Michaeli linou se z cely. Kalich je lžice a hostie jsou z veky. Pán Bůh je s námi po všechny věky.*“

Lidé, kteří byli vězněni hlavně z důvodů náboženských, se před totalitními záměry režimu nesklonili a nepodřídili se jeho snahám „o převýchovu“, protože byli přesvědčeni, že stojí za to trpět pro víru a pravdu. Nic na tom nezměnila ani fyzická nesvoboda, do které byli uvrženi, neboť si dokázali zachovat svou vnitřní svobodu.

Jak autor v závěru sděluje, tak pro naprostou většinu nábožensky založených lidí se realita věznění nestala důvodem k opuštění víry, ale naopak – právě víra byla „*velkou zbraní proti nástrahám každodenního vězeňského života i proti ideologii, která uvrhla své odpůrce za mříže*“.

Jindřich Kejř

SVOBODNI V NESVODĚ

VÁCLAV IV. A JEHO PŘELOMOVÁ DOBA

Tento měsíc uplynulo 650 let od korunovace Václava IV. českým králem. Přelomovou dobu v našich dějinách připomíná článek z pera bratra Vladimíra Řeháka.

Václav IV., syn císaře a krále Karla IV. a jeho třetí manželky Anny Svídnické, se narodil 26. února 1361 v Norimberku. Jako dvouletého jej otec dal korunovat českým králem a roku 1370 ho oženil s Johanou Bavorskou. O šest let později byl Václav IV. korunován na římského krále.

Václav byl jako nejstarší císařův syn od dětství vychováván k převzetí moci. Karel IV. se pro syna snažil získat nejlepší učitele a vychovatele, mimo jiné i Franceska Petrarku. Inteligentní hoch se rád zabýval různými vědními obory, byl sečtělý a znal několik jazyků. Jeho přispěním se rozvinul v českém výtvarném umění tzv. krásný sloh. Zároveň byl i společenský, chodil mezi lid, občas i v převleku a nepoznan; proto se mu začalo říkat „lidový král“.

Hned na začátku vlády, kterou převzal jako sedmnáctiletý po smrti otce roku 1378, udeřila morová rána. Zahubila více než desetinu obyvatel českých zemí a způsobila společenský a hospodářský úpadek. Královou další sta-

vyvíjíme s organizací Náhradní rodiny Ústeckého kraje, která sdružuje pěstouny, osvojitele a zájemce o náhradní rodinnou péči. V našich prostorách organizují setkávání náhradních rodin, muzikoterapii pro děti a poskytují sociálně-pedagogické a psychologické poradenství.

Členové perucké obce se zúčastňují akcí v blízkém okolí, například oslav v Lounech a vzpomínky na M. J. Husa na Krakovci. Rada starších nyní řeší i aktuálnost členské evidence tak, abychom neměli tzv. mrtvé duše. Významným úkolem se stala také příprava oslav 80. výročí postavení kaple M. J. Husa na 23. června. Na tuto slavnost, kterou povede bratr pražský biskup David Tonzar, srdečně zveme všechny sestry a bratry, kteří s námi chtějí prožít společné chvíle.

Miroslav Blažek,
předseda rady starších

Pokračování na straně 4

